

اداره کل آموزش و پرورش استان مازندران

اداره آموزش و پرورش شهرستان بابل

دبیرستان نمونه دولتی شهید اصفهانی

سوالات امتحان داخلی درس : علوم و فنون ۳		رشته: انسانی	پایه: دوازدهم	نوبت: اول				
نام و نام خانوادگی :		مدت امتحان : ۸۰ دقیقه		تاریخ: ۱۴۰۱/۱۰/۷				
صفحه ۱								
۱	الف- تاریخ ادبیات (۲ نمره) درستی و نادرستی هر یک از نوشته های زیر را بنویسید. الف) درسالهای انقلاب مشروطه در نثر فارسی دگرگونی هایی بوجود آمد که نثر را به سمت سادگی و بی پیرایگی سوق داد. درست ☐ نادرست ☐ ب) در عصر مشروطه بیشترین رویکرد نویسندگان به رمان های اجتماعی بود. درست ☐ نادرست ☐	۰/۲۵	۰/۲۵					
۲	کدام گزینه از عوامل تأثیر گذار در پیدایش نهضت بازگشت ادبی در ایران نبود؟ الف) تاراج کتاب خانه اصفهان ب) توجه به ادبیات و رونق شعر و شاعری در دربار قاجار ج) شکست ایران از روسیه و تضعیف جامعه د) توجه شاعران به قالب غزل و قصیده	۰/۲۵						
۳	نمایشنامه نویسی چگونه در ایران رواج یافت؟	۰/۵						
۴	هریک از موارد گروه «الف» در جدول زیر، مربوط به کدام یک از شخصیت های گروه «ب» است؟ (یک مورد در گروه ب اضافه است)	۰/۷۵						
	<table border="1" style="width: 100%;"> <thead> <tr> <th>الف</th> <th>ب</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>الف) وی تحت تأثیر شاعران گذشته به ویژه مسعود سعد و سعدی بود. ب) به علت جایگاه خانوادگی و تفکرات شخصی در ردیف شاعران آزادی خواه مشروطه قرار نگرفت. ج) نثر ساده و عامیانه وی در داستان های جمال زاده و صادق هدایت مورد توجه قرار گرفت.</td> <td>۱) دهخدا ۲) ایرج میرزا ۳) قائم مقام ۴) فرخی یزدی</td> </tr> </tbody> </table>	الف	ب	الف) وی تحت تأثیر شاعران گذشته به ویژه مسعود سعد و سعدی بود. ب) به علت جایگاه خانوادگی و تفکرات شخصی در ردیف شاعران آزادی خواه مشروطه قرار نگرفت. ج) نثر ساده و عامیانه وی در داستان های جمال زاده و صادق هدایت مورد توجه قرار گرفت.	۱) دهخدا ۲) ایرج میرزا ۳) قائم مقام ۴) فرخی یزدی			
الف	ب							
الف) وی تحت تأثیر شاعران گذشته به ویژه مسعود سعد و سعدی بود. ب) به علت جایگاه خانوادگی و تفکرات شخصی در ردیف شاعران آزادی خواه مشروطه قرار نگرفت. ج) نثر ساده و عامیانه وی در داستان های جمال زاده و صادق هدایت مورد توجه قرار گرفت.	۱) دهخدا ۲) ایرج میرزا ۳) قائم مقام ۴) فرخی یزدی							
۵	سبک شناسی (۲ نمره) بارزترین شاخصه زبان شعر عصر بیداری است. الف) استفاده از اصطلاحات موسیقی ب) استفاده از آرایه ها ج) کاربرد واژه های کهن د) سادگی و روانی	۰/۲۵						
۶	ملک الشعرا بهار جزء کدام دسته از شاعران عصر بیداری است؟	۰/۲۵						
۷	چه عواملی سبب شد که نسبت به کاربرد جمله ها و ترکیب های زبانی در شعر دوره بیداری کم توجهی شود؟ (ذکر دو مورد)	۰/۵						
۸	یکی از ضعف های تکنیکی در اغلب داستان های دوران مشروطه چیست؟	۰/۲۵						

۹	کدام دسته از شاعران به موسیقی و عروض التزام و پایبندی کمتری داشتند؟	۲۵/۰								
۱۰	از شاخه های ارزنده ای که در نثر عصر بیداری چشم نواز است ، سیاسی – اجتماعی است .	۲۵/۰								
۱۱	در کنار موضوع تعلیم و تربیت نوین و همگانی کدام موضوع بیشتر مورد توجه نویسندگان قرار گرفت؟	۲۵/۰								
	ب- موسیقی شعر : ۶نمره									
۱۲	هریک از وزن گروه «الف» در جدول زیر، مربوط به کدام یک از مصراع ها در گروه «ب» است؟	۱								
	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 50%; text-align: center;">الف</th> <th style="width: 50%; text-align: center;">ب</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="padding: 5px;">الف) مستفعلن مفاعل مستفعلن فعل ب) مفعول - مفاعیل - مفاعیل - فعولن ج) مفاعلن - فعلاتن - مفاعلن - فعطن د) فاعلاتن - فاعلاتن - فاعلاتن - فاعلن</td> <td style="padding: 5px;">۱) صبا به لطف بگو آن غزال رعنا را ۲) همت طلب از باطن پیران سحر خیز ۳) ای مسلمانان فغان از جور چرخ چنبری ۴) دستم نداد قوت رفتن به پیش دوست</td> </tr> </tbody> </table>	الف	ب	الف) مستفعلن مفاعل مستفعلن فعل ب) مفعول - مفاعیل - مفاعیل - فعولن ج) مفاعلن - فعلاتن - مفاعلن - فعطن د) فاعلاتن - فاعلاتن - فاعلاتن - فاعلن	۱) صبا به لطف بگو آن غزال رعنا را ۲) همت طلب از باطن پیران سحر خیز ۳) ای مسلمانان فغان از جور چرخ چنبری ۴) دستم نداد قوت رفتن به پیش دوست					
الف	ب									
الف) مستفعلن مفاعل مستفعلن فعل ب) مفعول - مفاعیل - مفاعیل - فعولن ج) مفاعلن - فعلاتن - مفاعلن - فعطن د) فاعلاتن - فاعلاتن - فاعلاتن - فاعلن	۱) صبا به لطف بگو آن غزال رعنا را ۲) همت طلب از باطن پیران سحر خیز ۳) ای مسلمانان فغان از جور چرخ چنبری ۴) دستم نداد قوت رفتن به پیش دوست									
۱۳	پایه های آوایی بیت زیر را به صورت همسان و به صورت ناهمسان با تقطیع عروضی مشخص کنید . تارفت مرا از نظر آن چشم جهان بین کس واقف ما نیست که از دیده چه ها رفت	۲								
۱۴	جاهای خالی را با واژه های مناسب پر کنید. الف) مصوت بلند(ی) در کلماتی مانند بیا، گیاه و واژه هایی از این قبیل همواره است. ب) مصوت بلند(و) در کلمات تک هجایی بو، رو، جو، مو هیچگاه نمی شود.	۱۵/۰								
۱۵	تقطیع مثال های زیر به صورتی که بین کمانک تقطیع شده با کدام اختیارات شاعری مطابقت دارد؟ الف- ای دل من : (- - u - -) ب- خیره سری : (- - U -)	۰/۱۵								
۱۶	بیت زیر را تقطیع هجایی کنید و اختیارات زبانی به کار رفته را مشخص کنید . بنمای رخ که باغ و گلستانم آرزوست بگشای لب که قند فراوانم آرزوست.	۲								
	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 70%;"></td> <td style="width: 30%; text-align: center;">پایه های</td> </tr> <tr> <td></td> <td style="text-align: center;">آوایی</td> </tr> <tr> <td></td> <td style="text-align: center;">نشانه هجایی</td> </tr> <tr> <td></td> <td style="text-align: center;">وزن</td> </tr> </table>		پایه های		آوایی		نشانه هجایی		وزن	
	پایه های									
	آوایی									
	نشانه هجایی									
	وزن									

/۷۵	<p style="text-align: center;">ج - زیبایی شناسی (۶ نمره)</p> <p>هریک از آرایه های مراعات النظیر ، تلمیح و تضمین در کدام بیت وجود دارد؟ الف) حافظ از جور تو حاشا که بگرداند روی من از آن روز که در بند توام آزادم ب) چو آشامیدم این پیمانه را پاک درافتادم زمستی بر سر خاک ج) حرفی است این که خضر به آب بقا رسید زین چرخ دل سیه ، دم آبی ندید کس</p>	۱۷
.۱۵	<p>در کدام یک از بیت های زیرتضمین به کار <u>نرفته</u> است؟ توضیح دهید. الف) از مه او مه شکافت دیدن او برنتافت ماه چنان بخت یافت او که کمینه گداست. ب) ایوب با چندین بلا کاندرا بلا شد مبتلا پیوسته این بودش دعا: الصبرمفتاح الفرج</p>	۱۸

.۱۵ .۱۵	<p>به سوالات زیر در باره سروده ی زیر پاسخ دهید . من نمازم را وقتی می خوانم / که اذانش را باد گفته باشد / سر گل دسته سرو / من نمازم را پی تکبیرة الاحرام علف می خوانم . الف) آرایه تلمیح مشخص کنید و توضیح دهید. ب) دو شبکه مراعات النظیر را دقیقاً نشان دهید .</p>	۱۹									
۱	<p>در بیت زیر برای ایجاد آرایه تلمیح شاعر به کدام داستانهای تاریخی - مذهبی اشاره دارد ؟ گواه رهرو آن باشد که سردش یابی از دوزخ نشان عاشق آن باشد که خشکش بینی از دریا</p>	۲۰									
۰/۷۵	<p>کدام آرایه بارز ادبی در ابیات زیر دیده می شود؟ مشخص کنید. (لف ونشر ، تضاد ، تناقض) الف) در نیابد حال پخته هیچ خام پس سخن کوتاه باید والسلام ب) ز کوی یار می آید نسیم باد نوری از این باد ار مدد خواهی چراغ دل برافروزی ج) فرو رفت و بر رفت روز نبرد به ماهی نم خون و بر ماه گرد</p>	۲۱									
۱/۵	<p>با توجه به بیت زیرلف ونشرها و نوع آن را دقیقاً در جدول مشخص کنید . افروختن و سوختن و جامه دریدن پروانه ز من ، شمع ز من ، گل زمن آموخت</p> <table border="1" data-bbox="236 1489 1417 1706"> <thead> <tr> <th data-bbox="236 1489 513 1534">لف ها</th> <th data-bbox="513 1489 981 1534">نشرها</th> <th data-bbox="981 1489 1417 1534">نوع آن</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="236 1534 513 1579"> </td> <td data-bbox="513 1534 981 1579"> </td> <td data-bbox="981 1534 1417 1579"> </td> </tr> <tr> <td data-bbox="236 1579 513 1706"> </td> <td data-bbox="513 1579 981 1706"> </td> <td data-bbox="981 1579 1417 1706"> </td> </tr> </tbody> </table>	لف ها	نشرها	نوع آن							۲۲
لف ها	نشرها	نوع آن									
۰/۵	<p>آرایه تضاد و تناقض را در ابیات زیر مشخص کنید . الف) ای روی دلارامت مجموعه زیبایی مجموع چه غم دارد ؟ از من که پریشانم ب) از خلاف آمد عادت بطلب کام که من کسب جمعیت از آن زلف پریشان کردم</p>	۲۳									

د - تحلیل نظم و نثر (۴ نمره)

۲۴

تحلیل نظم : ۲ نمره

شعر زیر را بخوانید و به پرسشها پاسخ دهید.
ای مرغ سحر چو این شب تار بگذاشت ز سر سیاهکاری
وز نفحة روح بخش اسحار رفت از سر خفتگان خماری
بگشود گره ز زلف زرتار محبوبه نیلگون عماري
یزدان به کمال شد پدیدار و اهریمن زشت خو حصاری
یاد آر ز شمع مرده یاد آر

(علی اکبر دهخدا)

الف) شعر را از نظر ویژگیهای تاریخی دوره بیداری بررسی نمایید.

ب) بیت دوم را از نظر زیبایی شناسی بررسی کنید.

ج) به یک ویژگی زبانی عصر بیداری این سروده اشاره کنید.

د) وزن شعر را بنویسید.

تحلیل نثر : ۲ نمره

۲۵

متن زیر را از دو سطح زبانی و فکری تحلیل کنید.

"در مجاری سنه ۱۳۶۵ بسیاری امور را که دلالت دارد بر بیداری ایرانیان باعث و مسبب آن جز میرزا تقی خان امیر نظام نبود. کارهای امیر نظام از ترتیب و انتظام قشون دوکروا اضافه بر دخل بود و خرابی های دیگر که به زودی محال می نمود همه در یکی دو سال صورت گرفت گواه و دلیل بزرگی مرد است."

زبانی:

فکری:

۰/۵

۰/۲۵

۰/۲۵

۱

۱

۲۰

کل اندیشه تان شکوفا

الف - تاریخ اربعیات:

- ۱- الف - درست ۲۵ ب - نادرست ۲۵
- ۲- د ۲۵
- ۳- الف - فرضی ب - ابرج میرزا ج - ده خدا ۷۵
- ۴- سبک شناسی:
- ۵- د ۲۵
- ۶- خود شاهی آزادی خواه در دستگیران به نقد شرایط اجتماعی ۲۵
- ۷- گرائی داشتن شکر و محروم - تسلط نداشتن به اربعیات کهن - شتابزدگی در سرائی شعر (دوسری) ۶۵
- ۸- حضور رادر سدم کفن در صحنه های داستان سخن گفتن ادب خواننده ۲۵
- ۹- عیان کوه و دیبازی ۲۵ ۱۰- طنز ۲۵ ۱۱- صدق زبان ۲۵

ب- موسیقی شعر:

۱۲- الف	۱۳- الف	۱۴- الف	۱۵- الف	۱۶- الف
۱۳- الف	۱۴- الف	۱۵- الف	۱۶- الف	۱۷- الف
۱۳- الف	۱۴- الف	۱۵- الف	۱۶- الف	۱۷- الف
۱۳- الف	۱۴- الف	۱۵- الف	۱۶- الف	۱۷- الف

- ۱۴- الف - کوتاه ۲۵ ب - کوتاه ۶۵
- ۱۵- الف - هجای دم (ل) - کمره اطافه (بلند تلفظ کردن صورت کوتاه) ۲۵
- ب - هجای دم (ر) - کمره بایان کلمه (بلند تلفظ کردن صورت کوتاه) ۲۵

۱۶- الف	۱۷- الف	۱۸- الف	۱۹- الف
۱۶- الف	۱۷- الف	۱۸- الف	۱۹- الف
۱۶- الف	۱۷- الف	۱۸- الف	۱۹- الف
۱۶- الف	۱۷- الف	۱۸- الف	۱۹- الف

- ۱۷- الف - زیبایی شناسی:
- ۱۸- الف - حرف اء را گاهی به راقه شق القمیرزه بگفتند فقط آن اء را کرده است ۲۵
- ۱۹- الف - تصنیف ب - مراعات نظیر ج - تلمیح ۷۵
- ۲۰- الف - حرف اء را گاهی به راقه شق القمیرزه بگفتند فقط آن اء را کرده است ۲۵

